

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży

18-400 Łomża, Al. Legionów 9, tel. fax (86) 216-44-95

(86) 473-71-20, (86) 473-71-21, (86) 473-71-22

www.oke.lomza.pl e-mail: sekretariat@oke.lomza.pl

SPRAWOZDANIE

Z EGZAMINU MATURALNEGO Z **JĘZYKA FRANCUSKIEGO**
PRZEPROWADZONEGO W 2019 ROKU
W WOJEWÓDZTWIE WARMIŃSKO-MAZURSKIM

Opracowanie:

Katarzyna Gańko (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Beata Zawisza (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łodzi)

Opieka merytoryczna

Beata Trzecińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Ludmiła Stopińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Pracownie ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych okręgowych komisji egzaminacyjnych

OKE w Łomży**Opracowanie**

Maria Fromelc-Chmielewska

Dane statystyczne

Krzysztof Najda

Centralna Komisja Egzaminacyjna
ul. Marka Edelmana 6, 00-190 Warszawa
tel. 22 53 66 500, fax 22 53 66 504
e-mail: sekretariat@cke.gov.pl
www.cke.gov.pl

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży
18-400 Łomża, Al. Legionów 9, tel. fax (86) 216-44-95
(86) 473-71-20, (86) 473-71-21, (86) 473-71-22
e-mail: sekretariat@oke.lomza.pl
www.oke.lomza.pl

JĘZYK FRANCUSKI

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka francuskiego na poziomie podstawowym składał się z 40 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz, zadań na dobieranie) oraz jednego zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (15 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (15 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (10 zadań zamkniętych) i tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte). Zadania na rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania na rozumienie tekstów pisanych i zadania na znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte oraz 10 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

Tabela 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		6
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	6
	z techników	-
	ze szkół na wsi	-
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	1
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	1
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	4
	ze szkół publicznych	5
	ze szkół niepublicznych	1
	kobiety	4
	mężczyźni	2
	bez dysleksji rozwojowej	6
	z dysleksją rozwojową	-

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Tabela 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	-
	słabowidzący	-
	niewidomi	-
	słabosłyszący	-
	niesłyszący	-
	ogółem	-

3. Przebieg egzaminu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		17 maja 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		120 minut	
Liczba szkół		5	
Liczba zespołów egzaminatorów*		-	
Liczba egzaminatorów		-	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 8 ust. 1)		-	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)		-	

* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016, poz. 2223 ze zm.).

² Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2019, poz. 1481).

³ jw.

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

Tabela 4. Wyniki zdających – parametry statystyczne *

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	6	64	98	-	-	84	14	100%
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	6	64	98	-	-	84	14	100%
z techników	-	-	-	-	-	-	-	-
bez dysleksji rozwojowej	6	64	98	-	-	84	14	100%
z dysleksją rozwojową	-	-	-	-	-	-	-	-

* Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

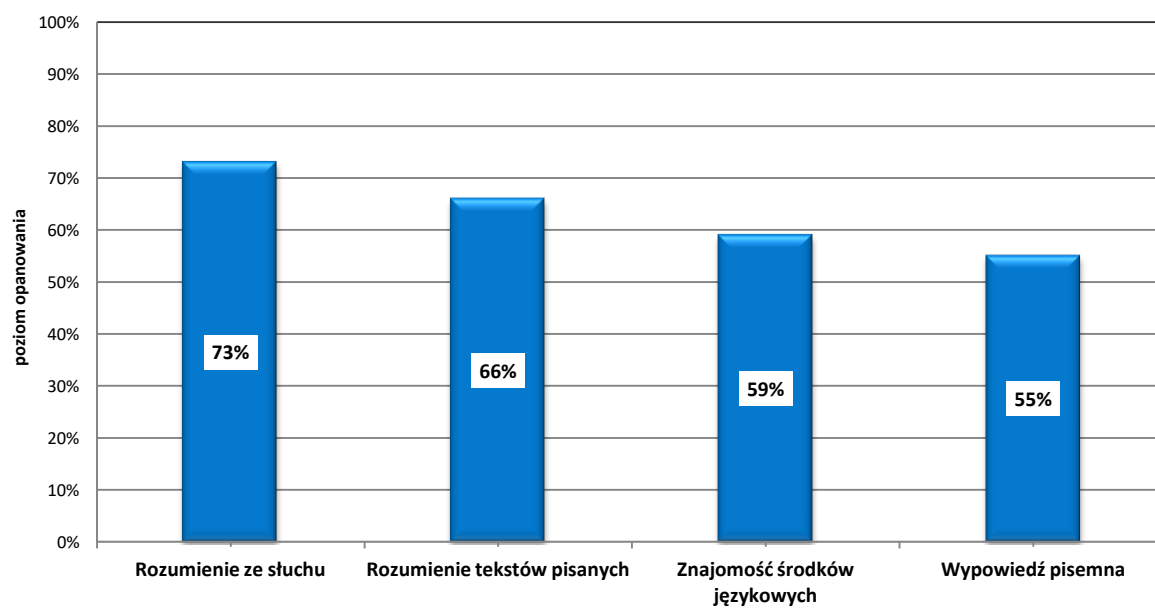
** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom wykonania zadań

Tabela 5. Poziom wykonania zadań (wyniki krajowe)

Wymagania ogólne	Numer zadania	Wymagania szczegółowe / Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	91
	1.2.		94
	1.3.		59
	1.4.		81
	1.5.		86
	2.1.	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	86
	2.2.	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	78
	2.3.	2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	74
	2.4.	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	81
	3.1.	2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	66
	3.2.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	68
	3.3.		79
	3.4.		80
	3.5.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	76
	3.6.		86
	II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych)	4.1.	3.2) Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.
4.2.		85	
4.3.		69	
4.4.		94	

Wymagania ogólne	Numer zadania	Wymagania szczegółowe / Kryteria		Poziom wykonania zadania (%)
tj. Rozumienie tekstów pisanych	5.1.	3.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.		86
	5.2.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.		83
	5.3.	3.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.		84
	6.1.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.		87
	6.2.			90
	6.3.			64
	6.4.			83
	6.5.	3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.		85
	7.1.	3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.		94
	7.2.			78
	7.3.			83
	I. Znajomość środków językowych	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	
8.2.				89
8.3.				83
8.4.				56
8.5.				77
9.1.		1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].		79
9.2.				62
9.3.				75
9.4.				69
9.5.				89
I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Wypowiedź pisemna	10.	5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości. 5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości. 5.5. Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia. 5.8. Zdający opisuje [...] plany na przyszłość. 7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia. 7.7. Zdający wyraża emocje [...].	treść	86
			spójność i logika wypowiedzi	91
		1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	zakres środków językowych	83
			poprawność środków językowych	73

Wykres 1. Średnie wyniki zdających w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności (wyniki krajowe)

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

Arkusz egzaminacyjny z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym składał się z 29 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) oraz 9 zadań otwartych, w tym 8 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (12 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (13 zadań zamkniętych), znajomości środków językowych (4 zadania zamknięte i 8 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania na rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD, natomiast zadania na rozumienie tekstów pisanych oraz zadania na znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Znajomość środków językowych była sprawdzana na krótkich tekstach lub za pomocą niepowiązanych ze sobą zdań. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 13 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

Tabela 6. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		21
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	21
	z techników	-
	ze szkół na wsi	-
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	2
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	4
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	15
	ze szkół publicznych	20
	ze szkół niepublicznych	1
	kobiety	13
	mężczyźni	8

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

Z egzaminu zwolniono 1 osobę – finalistę Ogólnopolskiej Olimpiady Języka Francuskiego.

Tabela 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	-
	słabowidzący	-
	niewidomi	-
	słabosłyszący	-
	niesłyszący	-
	ogółem	-

3. Przebieg egzaminu

Tabela 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		17 maja 2019 r.	
Czas trwania egzaminu		150 minut	
Liczba szkół		10	
Liczba zespołów egzaminatorów*		-	
Liczba egzaminatorów		-	
Liczba obserwatorów ⁴ (§ 8 ust. 1)		-	
Liczba unieważnień ⁵	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	-
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	-
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	-
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	-
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	-
Liczba wglądów ⁶ (art. 44zzz)		-	

* Dane dotyczą obu poziomów egzaminu (podstawowego i rozszerzonego) łącznie.

⁴ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz. U. z 2016, poz. 2223 ze zm.).

⁵ Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz. U. z 2019, poz. 1481).

⁶ jw.

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

Tabela 9. Wyniki zdających – parametry statystyczne *

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	21	22	100	66	-	65	21
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	21	22	100	66	-	65	21
z techników	-	-	-	-	-	-	-

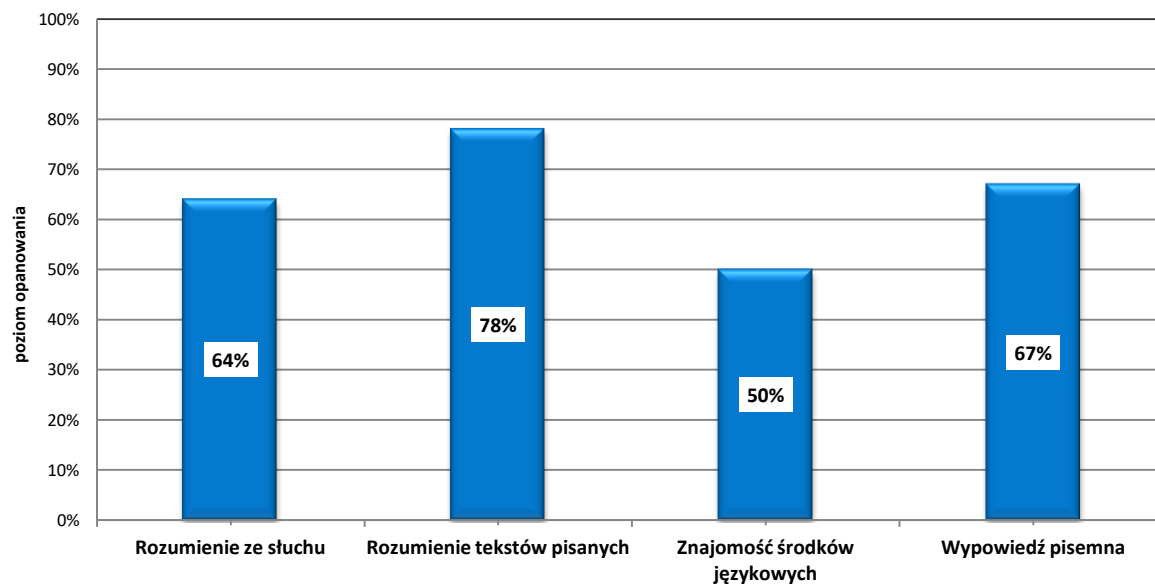
* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Poziom wykonania zadań

Tabela 10. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Numer zadania	Wymagania szczegółowe / Kryteria	Poziom wykonania zadania (%)
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.4) Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	76%
	1.2.	2.5) Zdający określa kontekst wypowiedzi.	67%
	1.3.	2.1.R) Zdający oddziela fakty od opinii.	43%
	2.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	76%
	2.2.		67%
	2.3.		67%
	2.4.		67%
	3.1.	2.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	76%
	3.2.		71%
	3.3.		43%
	3.4.		67%
	3.5.	2.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	48%
	II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	4.1.	3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
4.2.		95%	
4.3.		81%	
4.4.		81%	
5.1.		3.6) Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	86%
5.2.			95%
5.3.			100%
5.4.			95%
6.1.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	62%
6.2.		3.1.R) Zdający oddziela fakty od opinii.	67%
6.3.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	33%
6.4.		3.3) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	71%
6.5.		3.1) Zdający określa główną myśl tekstu.	71%

Wymagania ogólne	Numer zadania	Wymagania szczegółowe / Kryteria		Poziom wykonania zadania (%)
I. Znajomość środków językowych	7.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].		38%
	7.2.			81%
	7.3.			67%
	7.4.			48%
	8.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].		43%
	8.2.			48%
	8.3.			71%
	8.4.			38%
	9.1.	1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].		33%
	9.2.			52%
	9.3.			48%
	9.4.			29%
	I. Znajomość środków językowych III. Tworzenie wypowiedzi IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Wypowiedź pisemna	10.	5.2 R) Zdający przedstawia w logicznym porządku argumenty za i przeciw danej tezie lub rozwiązaniu. 5.1) Zdający opisuje ludzi, przedmioty, miejsca, zjawiska i czynności. 5.4) Zdający relacjonuje wydarzenia z przeszłości. 5.5) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie, poglądy i uczucia. 5.9) Zdający opisuje doświadczenia swoje i innych. 5.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze. 5.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi w zależności od sytuacji.	zgodność z poleceniem
spójność i logika wypowiedzi			88%	
1. Zdający posługuje się bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].		zakres środków językowych	63%	
		poprawność środków językowych	59%	

Wykres 2. Średnie wyniki zdających w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności.

Komentarz (na podstawie wyników krajowych)

Poziom podstawowy

Średni wynik uzyskany przez maturzystów przystępujących do egzaminu z języka francuskiego na poziomie podstawowym wyniósł 81% punktów.

Najwyższe wyniki zdający osiągnęli za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych i tworzenie wypowiedzi pisemnej (średni wynik w obydwu obszarach – 84%). Gorzej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi rozumienie ze słuchu oraz znajomość środków językowych (średni wynik – odpowiednio 79% i 77%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający uzyskali nieco wyższy wynik za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 80%) niż za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu (średni wynik – 78%).

W zadaniu 1. sprawdzającym umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji wyniki zdających były zróżnicowane: od 59% do 94%. Najłatwiejsze okazało się zadanie 1.2., w którym należało wskazać, czy zdanie *Quentin est l’auteur des paroles de ses chansons.* jest prawdziwe czy fałszywe. Poprawną odpowiedź wskazało 94% zdających. W udzielonym wywiadzie młody muzyk Quentin stwierdza: *Je compose la musique et le texte seul.* Określenia: *paroles* i *texte* to synonimy. Maturzyści słusznie więc uznali to zdanie za prawdziwe. W obrębie tego zadania największym wyzwaniem było zadanie 1.3. *Selon Quentin, les nouvelles technologies aident peu les jeunes artistes.* Zadanie to było jednocześnie najtrudniejszym zadaniem w obszarze rozumienia ze słuchu. W nagraniu zdający usłyszeli wypowiedź Quentina na temat nowych technologii: *Je pense qu’Internet offre pas mal de possibilités. Le mieux, c’est un bon site Internet et surtout, Facebook. Sans cela, il y a moins de gens qui te remarquent.* Muzyk wypowiada się pozytywnie o wpływie Internetu na rozwój kariery młodych twórców i podkreśla jego znaczenie. Tak więc zdanie 1.3. jest fałszywe. Maturzyści, którzy uznali je za prawdziwe być może nie zauważyli w nim słowa *peu*, które wyklucza odpowiedź *Vrai*. Użyte w wypowiedzi wyrażenie *pas mal* jest synonimem *beaucoup*, tym niemniej ci, którzy go nie znali mogli zasugerować się słowem *mal* i ocenić, że muzyk nie ma pochlebnego zdania o Internecie jako narzędziu promowania młodych artystów.

Umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji sprawdzana była także w zadaniu 3. Wyniki zdających wahały się od 68% do 86% poprawnych odpowiedzi. Przyjrzyjmy się zadaniu 3.2., które sprawiło najwięcej kłopotów zdającym.

3.2. Pendant la Fête du cinéma,

- A. il y a des séances gratuites.
- B. tous les billets ont le même prix.
- C. les carnets sont moins chers.

Transkrypcja:

Homme : Je peux vous renseigner, Mademoiselle ?

Femme : Oui, je voudrais participer à la Fête du cinéma.

Homme : Eh bien, elle aura lieu du dimanche 30 juin au mercredi 3 juillet.

Femme : Comment ça marche cette année ?

Homme : Cette année, il n’y a plus de carnets après la première séance. Vous achetez une place à 4 euros. C’est le prix que vous devez payer pour chaque séance, dans toutes les salles.

Femme : Alors, c’est plus simple et moins cher. Avez-vous le programme ?

Homme : Tenez, Mademoiselle ! C’est gratuit.

Zadanie to rozwiązało prawidłowo 68% maturzystów. W powyższej rozmowie na temat święta kina pracownik obsługi udziela informacji osobie zainteresowanej udziałem w tym święcie. Aby wybrać poprawną odpowiedź **B.** należało zrozumieć wyjaśnienia pracownika dotyczące biletów, a mianowicie, że na wszystkie seanse, we wszystkich salach bilety kosztują 4 euro. Zdający, którzy

błędnie zaznaczyli odpowiedź A. nie zwrócili uwagi na te kategoryczne stwierdzenia nie pozostawiające wątpliwości, że nie ma darmowych seansów. Mogło ich zmylić słowo *gratuit*, które pojawia się w nagraniu, ale dotyczy bezpłatnego programu imprezy, a nie biletów. Osoby, które wybrały niewłaściwą odpowiedź C. zrobiły to prawdopodobnie usłyszawszy wyrażenie *moins cher*, które występuje w dialogu, ale odnosi się do ceny biletów, a nie do karnetów, które już nie istnieją.

W grupie zadań sprawdzających ogólne rozumienie tekstu (zadanie 2. oraz zadania 3.1. i 3.4.) wyniki zdających wahały się od 66% do 86% punktów. Najtrudniejsze okazały się zadania, które sprawdzały kontekst wypowiedzi, tj. zadanie 2.3. (74% poprawnych odpowiedzi) i zadanie 3.1. (66% poprawnych odpowiedzi).

W zadaniu 2. należało wysłuchać czterech wypowiedzi, które łączył temat ochrony środowiska i do każdej z nich dopasować odpowiednie zdanie. Najwyższy wynik zdający osiągnęli w zadaniu 2.1. (86% poprawnych odpowiedzi). Ci, którzy wybrali prawidłową odpowiedź **D.** *La personne fait la publicité d'un outil pédagogique.* właściwie zrozumieli wyrażenia zachęcające do zakupu i używania oprogramowania komputerowego: *le logiciel vous aidera, plus de 100 fiches d'activités, une offre spéciale* i uznali, że wypowiedź jest reklamą. Fakt, że jest to pomoc dydaktyczna sugerowały słowa związane ze szkołą: *en classe, vos élèves i les écoles.*

Najniższy wynik abiturienti uzyskali za zadanie 3.1., w którym mieli określić, do kogo zwraca się autor wypowiedzi.

Tekst 1.

3.1. La personne qui parle s'adresse aux

- A.** candidats à un poste.
- B.** employés d'une agence.
- C.** recruteurs pour un poste.

Transkrypcja:

Bonjour ! Asseyez-vous ! Je voudrais vous dire ce que nous attendons de vous. Nous cherchons un étudiant pour le mois de juillet. Vous devez connaître parfaitement nos catalogues pour pouvoir présenter nos offres. Goûts, budget, âge... tous ces éléments sont importants pour proposer nos formules de vacances. Votre rôle est aussi de réserver des hôtels, de chercher de jolies plages et de vous occuper de la restauration. Bref, d'organiser les séjours de nos clients. Voilà ce qu'il faut faire et pour cela, l'anglais sera important. Est-ce que cela vous intéresse ?

To zadanie prawidłowo rozwiązało 66% maturzystów. Na poprawną odpowiedź **A.** wskazywały następujące fragmenty w nagraniu: *Nous cherchons un étudiant pour le mois de juillet.* oraz *Est-ce que cela vous intéresse ?* Osoba mówiąca stwierdza, że jej firma szuka pracownika, opisuje jego przyszłe obowiązki, po czym zadaje słuchaczom pytanie, czy są zainteresowani tą propozycją. Tak więc jedynym logicznym adresatem tej wypowiedzi mogą być kandydaci do tej pracy. Zdających, którzy zaznaczyli odpowiedź B., być może skłoniło do takiego wyboru zdanie: *Je voudrais vous dire ce que nous attendons de vous* (zakładając, że w ten sposób może się zwracać szef do swoich podwładnych, wobec których ma zastrzeżenia). Dalszą część wypowiedzi uznali najprawdopodobniej za przypominanie pracownikom o ich obowiązkach. Końcowe pytanie wyklucza jednak tę odpowiedź jako poprawną. Osoby, które wybrały odpowiedź C. prawdopodobnie zasugerowały się wzmianką o szukaniu osoby chętnej do pracy, jednak odwrócili oni rolę, bo to właśnie osoba mówiąca kogoś takiego szuka, czyli to ona jest rekruterem.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych absolwenci uzyskali nieco wyższy wynik za zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu (średni wynik – 84%) niż za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 80%).

Zadania sprawdzające umiejętność globalnego zrozumienia tekstu miały jednak różny stopień trudności. Dobrze ilustruje to zadanie 4., które sprawdzało umiejętność określania głównej myśli poszczególnych części tekstu (średni wynik – 84%). Zadanie to polegało na przyporządkowaniu

odpowiednich nagłówków do fragmentów tekstu, który dotyczył syndromu niedzielnego wieczoru tzn. stresu i podenerwowania z powodu poniedziałkowego powrotu do pracy. W obrębie tego zadania najczęściej zdających poprawnie rozwiązało zadanie 4.4. Natomiast największym wyzwaniem okazało się zadanie 4.3.

- A. Reposez-vous bien la nuit
- B. Rendez visite à vos proches
- C. Faites une sortie au restaurant
- D. Organisez votre weekend à venir
- E. Relaxez-vous en bonne compagnie
- F. Transformez votre samedi en dimanche

QUATRE IDÉES POUR COMBATTRE LE BLUES DU DIMANCHE SOIR

4.1.	F
------	---

On a pour habitude de planifier des activités agréables le premier jour du weekend et de respecter nos obligations le dimanche, mais pourquoi ne pas inverser ? Au lieu de vous dépêcher de finir vos devoirs avant que le lundi n'arrive et de vous préparer pour l'école le dimanche, faites-le le jour précédent. Cette habitude aura de bons effets sur votre moral.

4.2.	D
------	---

C'est la fin du weekend mais ce n'est pas le dernier que vous allez vivre. Installez-vous confortablement dans votre sofa, allumez une bougie et faites le point sur tout ce qui pourrait rendre samedi et dimanche prochains plus amusants. Une exposition ? Un cinéma ? Et pourquoi ne pas partir le vendredi soir pour un weekend à la campagne ?

4.3.	E
------	---

Connaissez-vous le « slunch » ? Mi-goûter, mi-dîner, le slunch vous permet de terminer le weekend chez vous entre amis. Ils sauront parfaitement vous faire oublier vos problèmes. Non seulement vous pourrez préparer de petits plats ensemble mais surtout, vous occuperez votre soirée. Posez tout sur une table et savourez avec vos invités ce que vous aimez. Le dimanche soir devient soudain un délicieux moment.

4.4.	A
------	---

Le dimanche soir, certaines personnes se couchent tard. Mauvaise idée ! Le lundi matin, c'est déjà dur à supporter, si en plus on est fatigué, c'est pire. Si l'idée de penser au travail vous empêche de dormir, pratiquez une activité physique parce que ça libère des endorphines (hormones du bonheur) et, en plus, vous trouverez le sommeil plus facilement !

Ostatni fragment tekstu 4.4. dotyczył snu w nocy z niedzieli na poniedziałek. Aby podjęcie obowiązków nowego tygodnia nie było zbyt trudne należy przede wszystkim wyspać się. 94% zdających zrozumiało, że w podanym fragmencie opisane zostały rady, jak ułatwić zasypianie i dobrało do niego właściwy nagłówek **A**.

Znacznie gorzej maturzyści poradzi sobie z zadaniem 4.3. (69% poprawnych rozwiązań). W weekendy często myślimy jesteśmy wciąż w pracy, analizujemy problemy zawodowe. Aby uniknąć natrętnych myśli o pracy, autor tekstu proponuje wspólne biesiadowanie z przyjaciółmi w domu w niedzielny wieczór, a nawet wspólne przygotowywanie smakołyków, tak aby jak najpełniej doświadczyć przyjemności płynącej z posiadania wolnego czasu. Nagłówek **E**. to właśnie rada, aby odprężyć się w dobrym towarzystwie. Informacja, na której oparte było zadanie, wyrażona była jasno

i bezpośrednio, przy użyciu prostych środków językowych: *en bonne compagnie, chez vous, entre amis* i *vos invités*. Wyrażenia te skłoniły część maturzystów do wybrania nagłówka B., w którym również jest mowa o spotkaniu z bliskimi osobami. Jednak w przeciwieństwie do prawidłowej odpowiedzi, w nagłówku B. jest rada, aby złożyć wizytę krewnym, czyli wyjść z domu. Niektórzy zdający zaznaczyli niepoprawny nagłówek C., odnosząc słowa występujące w tekście *mi-goûter, mi-dîner de petits plats, savourez, délicieux*, do wyjścia do restauracji. W tekście jest natomiast mowa o przyjmowaniu gości u siebie w domu: *chez vous [...] vous pourrez préparer ensemble*. Wyklucza to nagłówki B. i C. jako prawidłowe.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych wyniki za zadania sprawdzające umiejętność wyszukiwania określonych informacji w tekście były zróżnicowane: od 64% do 90% punktów. Te różnice widoczne są zwłaszcza w zadaniu 6., opartym na tekście, który miał formę wspomnień starego domu, opowiadającego o kolejnych rodzinach, które w nim mieszkały.

Najłatwiejszym zadaniem sprawdzającym tę umiejętność było zadanie 6.2., dotyczące drugiej rodziny.

6.2. Les parents de la deuxième famille

- A. étaient souvent absents.
- B. avaient des goûts originaux.
- C. invitaient des amis à la maison.
- D. trouvaient cette maison trop grande.

Fragment tekstu:

Une autre famille est arrivée, la deuxième. C'était un couple normal avec deux enfants normaux. Ils avaient aménagé la décoration des pièces de façon totalement normale, c'est-à-dire impersonnelle. Les parents travaillaient beaucoup et étaient peu présents.

90% zdających wybrało poprawną odpowiedź A., która oddawała dokładnie taką samą myśl jak zdanie w tekście, przy użyciu wyrażen synonimicznych (*peu présents – souvent absents*).

W obszarze tym najtrudniejsze okazało się zadanie 6.3., w którym należało zdecydować, które zdanie jest prawdziwe, czyli zgodne z tekstem. Dotyczyło ono rodziny, która zamieszkała w domu jako trzecia.

6.3. Laquelle des phrases est vraie ?

- A. La maison a été déçue par la troisième famille.
- B. La troisième famille a renoncé à rénover la maison.
- C. La maison se sentait membre de la troisième famille.
- D. La troisième famille passait au début peu de temps à la maison.

Fragment tekstu:

Après, un jeune couple avec deux petits garçons est arrivé ; c'était ma troisième famille. J'avais vieilli et j'étais un peu déçue par la famille précédente. Alors, je ne souhaitais pas créer de vrais liens avec eux. Mais, dès leur arrivée, ils ont commencé les travaux. Ils y ont passé des heures et ont travaillé avec enthousiasme. Ils ont créé un bon climat et ma tristesse a disparu. J'étais étonnée d'être à nouveau heureuse. J'avais l'impression d'appartenir à cette famille.

Prawidłowo rozwiązało to zadanie 64% maturzystów. Zauważyć można, że łatwiejsze były zadania odnoszące się do rzeczy konkretnych (6.1., 6.2., 6.4.), natomiast zastosowanie środków stylistycznych, jak np. personifikacja domu w zadaniu 6.3., spowodowało, że stało się ono dużo większym wyzwaniem. Wskazówką w tekście do wybrania poprawnej odpowiedzi było sformułowanie: *j'avais l'impression d'appartenir [...]*. Wyrażenie *se sentait membre* z opcji C. jest synonimiczne. Bardzo atrakcyjny był dystraktor B. Zaznaczył go co piąty zdający. Tymczasem w tekście jest mowa o tym, że członkowie trzeciej rodziny z entuzjazmem przystąpili do prac remontowych. Ci, którzy zaznaczyli

opcję D. najprawdopodobniej nie zauważyli słowa *peu*, które wyklucza tę odpowiedź jako poprawną (*Ils y ont passé des heures*). Nieliczne osoby wybrały opcję A., sugerując się być może słowem *déçue* użytym zarówno w tekście, jak i w zadaniu.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych najlepiej opanowaną umiejętnością okazało się rozpoznawanie związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu (średni wynik za zadanie 7. – 85%).

Fragment tekstu:

Pour Marion, 8 ans, un drame s’est ajouté à l’ouragan qui a dévasté sa maison le mois dernier.

7.1. E Une vraie tragédie pour cette enfant particulièrement passionnée de lecture. [...] Dans son malheur, la jeune fille a découvert la formidable générosité dont certaines personnes sont capables. Un jour, dans son école située dans le sud de la France, il y a eu une rencontre avec un illustrateur de livres pour enfants. **7.2. C** Son action a notamment consisté à poster un message sur Twitter [...]

- A. La famille de Marion était surprise par la générosité de ces inconnus.
- B. Cependant, les collègues de l’illustrateur ont aidé la petite fille.
- C. Ce dernier a décidé de faire quelque chose pour Marion.
- D. Malgré tout, elles étaient vraiment heureuses.
- E. La fille a perdu toute sa collection de livres.

Zadanie 7.1. było jednym z dwóch najłatwiejszych w tym obszarze (94% poprawnych odpowiedzi). Wybór prawidłowej odpowiedzi E. ułatwiały połączenia leksykalne: *drame* w zdaniu przed luką oraz *tragédie* po luce. W wyjętym z tekstu zdaniu E. pojawiała się słowo *perdu*, zbliżone znaczeniowo do dwóch wcześniej wymienionych. Ponadto we fragmencie przed luką występuje imię *Marion*, w opcji E. określenie: *la fille*, a po luce *cette enfant*.

Zadanie 7.2. było znacznie trudniejsze dla maturzystów (78% poprawnych odpowiedzi). Aby wskazać właściwe uzupełnienie luki, należało zauważyć we fragmencie ją poprzedzającym wyrażenie *un illustrateur de livres* i skojarzyć je z występującym w zdaniu C. określeniem *ce dernier*. Po luce *illustrateur* „schowany” był w zaimku dzierżawczym: *son action=l’action de l’illustrateur*. Połączenie gramatyczne okazało się trudniejsze dla zdających niż związek leksykalny. Wiele osób zdecydowało się wybrać zdanie B., sugerując się najprawdopodobniej użytym w nim słowem *illustrateur*. Zaimek dzierżawczy *son*, o którym mowa powyżej, wykluczał je jednak jako poprawne, gdyż odnosi się on wyłącznie do podmiotu w liczbie pojedynczej, a w zdaniu B. podmiot jest w liczbie mnogiej: *les collègues de l’illustrateur*.

W części arkusza sprawdzającej znajomość środków językowych średni wynik to 77%. Zadanie 8., polegające na uzupełnieniu luk w tekście odpowiednimi wyrazami, było dla maturzystów nieco łatwiejsze (średni wynik – 79%) niż zadanie 9. – set leksykalny (średni wynik – 75%). Wyniki za poszczególne zadania wahały się od 56% do 89% poprawnych odpowiedzi.

Najtrudniejsze w tej części arkusza okazało się zadanie 8.4., w którym należało uzupełnić lukę jednym z podanych zaimków.

Fragment tekstu:

Certains ont eu comme idée de faire des blagues aux pêcheurs en **8.4.** _____ offrant de faux poissons. En faisant cela, ils devaient peut-être s’écrier : « Poisson d’avril ! ».

8.4.

- A. y
- B. les
- C. leur

Poprawnej odpowiedzi C. udzieliło 56% zdających. Zaimek *leur* zastępuje w tekście rzeczownik osobowy *pêcheurs* w funkcji dopełnienia dalszego. Co trzecia osoba wybrała dystraktor B., gdyż zaimek *les* również mógłby zastąpić ten rzeczownik, gdyby był on dopełnieniem bliższym (COD). Zaimek *y* (odpowiedź A.) nie może być użyty, ponieważ nie zastępuje on rzeczowników osobowych.

W zadaniu 9. najwięcej problemów sprawiło rozwiązanie zadania 9.2.

9.2.

J'ai commencé _____ collectionner des timbres.

L'information nous a été donnée _____ ce journaliste.

A. à

B. par

C. pour

Prawidłowej odpowiedzi udzieliło 62% zdających. Jedynie przyimek *par* spełnia warunki polecenia i poprawnie uzupełnia obydwie zdania. Uczniowie często zapamiętują tylko najczęściej używaną konstrukcję czasowników *commencer* i *donner*: *commencer à faire quelque chose* i *donner quelque chose à quelqu'un*. W pierwszym zdaniu można by użyć przyimka *à*. Natomiast w drugim byłoby to możliwe, gdyby w zdaniu nie występował zaimek *nous*. Obecność tego zaimka sprawia, że dziennikarz jest osobą przekazującą informację (*complément d'agent* w stronie biernej), a nie osobą, która otrzymuje informację.

Najłatwiejsze w tej części arkusza okazały się zadania 8.2. i 9.5. (89% poprawnych odpowiedzi), sprawdzające znajomość leksyki. W zadaniu 8.2. zdający, którzy przeczytali uważnie początek tekstu, nie mieli kłopotów z wyborem wyrazu *date* spośród trzech opcji. Jest w nim mowa o tym, że Charles IX przeniósł początek roku kalendarzowego z 1 kwietnia na 1 stycznia.

W zadaniu 9.5. należało wybrać czasownik, który poprawnie uzupełnia obydwie zdania.

9.5.

Pour se rendre au centre commercial, il faut _____ à gauche.

Le réalisateur veut _____ un film sur l'Afrique.

A. voir

B. aller

C. tourner

Prawidłową odpowiedź C., czasownik *tourner*, wybrało 89% maturzystów. Spośród pozostałych czasowników każdy uzupełniał prawidłowo tylko jedno zdanie. Można *tourner à gauche* i *aller à gauche*, można też *voir un film* i *tourner un film*, ale tylko czasownik *tourner* pasuje do obu zdań.

Średni wynik za zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi (zadanie 10.) to 84%. Zdający nie mieli problemów z komunikatywnym przekazaniem informacji z polecenia (średni wynik – 86%), tj. zredagowaniem krótkiej wypowiedzi pisemnej, w której uzasadniają zaproponowanie zorganizowania Dnia Frankofonii w swojej szkole. Najczęściej wymieniane powody to zainteresowanie Francją, jej kulturą oraz chęć propagowania języka francuskiego w szkole i wśród znajomych. Maturzyści dobrze poradzili sobie z opisem reakcji dyrekcji szkoły na tę inicjatywę, pisząc np.: *le proviseur a été étonné/content/d'accord*, *le directeur m'a félicité*, *il a dit que c'était une bonne idée*. Organizacja różnych konkursów, przygotowanie posiłku francuskiego czy też zaproszenie gości związanych z Francją to najczęstsze propozycje wymieniane jako główne punkty programu tej imprezy. Wśród problemów, jakie pojawiły się w związku z organizacją tej imprezy podawane były najczęściej przypadki losowe, takie jak choroba lub wypadek jednej z występujących osób. Jednak nie wszyscy zdający pamiętali o wyjaśnieniu, jak ten problem został rozwiązany, poprzestając tylko na jego przedstawieniu. Wysoki wynik zdający uzyskali w kryteriach: spójność i logika tekstu (91%) oraz

zakres środków językowych (83%), natomiast trochę niższy w kryterium poprawności środków językowych (średni wynik – 73%).

Poziom rozszerzony

Średni wynik uzyskany przez absolwentów szkół ponadgimnazjalnych przystępujących do egzaminu maturalnego z języka francuskiego na poziomie rozszerzonym wyniósł 66% punktów.

Maturzyści osiągnęli najwyższe wyniki za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 75%). Gorzej poradzi sobie z rozumieniem ze słuchu (średni wynik – 68%) oraz tworzeniem wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 70%). Najniższy wynik uzyskali za zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 50%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający nieco lepiej poradzi sobie z zadaniami sprawdzającymi ogólne rozumienie tekstu (zadania 1.1., 1.2. oraz 3.5. – średni wynik 71%) niż z tymi, które wymagały znalezienia określonych informacji w tekście (zadania 2.1.–2.4. oraz 3.1.–3.4. – 68% poprawnych odpowiedzi).

Zadanie 1.1., w którym zdający mieli zdecydować, jaka jest intencja autora wypowiedzi, okazało się najłatwiejsze (74% poprawnych odpowiedzi) spośród zadań sprawdzających globalne rozumienie tekstu (zadania 1.1. i 3.5.). Osoby, które wybrały prawidłową odpowiedź **C. explique l'origine d'une expression**, właściwie zinterpretowały zdanie *Quand on parle de quelque chose qui n'a rien d'extraordinaire, on dit que « ce n'est pas le Pérou »*, w którym mowa jest o znaczeniu pewnego wyrażenia. Osoba mówiąca wyjaśnia jego pochodzenie, podsumowując swój wywód słowami: *De là est née l'expression...* W wypowiedzi nie ma zachęty do zwiedzania Peru, co wyklucza opcję **A.** jako prawidłową. Odpowiedź **B.** również jest niepoprawna. Mimo, że podawane są pewne fakty historyczne, nie są one poddawane w wątpliwość.

Zadanie 1.2., które wymagało określenia kontekstu wypowiedzi, rozwiązało poprawnie 69% zdających. Wskazali oni rodziców młodych ludzi jako adresata wypowiedzi (odpowiedź **A. La personne qui parle s'adresse aux parents des jeunes.**).

W tej części arkusza sprawdzana była także umiejętność oddzielania faktów od opinii – zadanie 1.3.

Tekst 3.

1.3. Laquelle de ces phrases n'est pas une opinion mais un fait présenté dans le texte ?

- A. On peut utiliser des jeux vidéo pour soigner les jeunes.
- B. Grâce aux jeux vidéo, les adolescents apprennent mieux.
- C. Les jeux vidéo aident les jeunes à retrouver l'estime de soi.

Transkrypcja:

Homme : Écoute, aux États-Unis, on a découvert un vrai bénéfice des jeux vidéo. On a comparé le comportement de treize jeunes joueurs et de treize non-joueurs dans un test de compétences visuelles : capacité d'attention, de prise en compte d'un grand nombre d'éléments en même temps. Ainsi, on a confirmé l'aspect positif des jeux vidéo sur la mémoire, l'apprentissage et le raisonnement.

Femme : Pourtant, les jeux vidéo sont souvent soupçonnés d'inciter les adolescents à la violence. Surtout quand il s'agit de tuer virtuellement un maximum d'ennemis !

Homme : Moi j'ai lu que les psychologues supposent plutôt qu'ils permettent aux enfants de retrouver l'estime de soi. À condition de ne pas les laisser s'y enfermer et d'en parler avec eux. Alors, les jeux pourraient même soigner !

Zadanie 1.3. rozwiązało prawidłowo 60% maturzystów. W zadaniach tego typu należy każdą z opcji odpowiedzi zakwalifikować jako fakt lub opinię. W tym przypadku wymagane było rozpoznanie faktu. Wskazówką do wybrania odpowiedzi **B.** był opis badań naukowych nad wpływem gier wideo na zdolność uwagi i analizy wielu informacji naraz. Badania te potwierdziły, że gry sprzyjają

rozwojowi tych umiejętności. Ci, którzy dokonali błędnych wyborów nie zwrócili uwagi na to, że opcje A. i C., choć pojawiają się w tekście, wprowadzane są bądź formą trybu przypuszczającego czasownika *pouvoir* (odpowiedź A.), bądź czasownikiem *supposer* (odpowiedź C.), a więc nie mogą być uznane za fakt.

Dość duże zróżnicowanie wyników (od 49% do 85% poprawnych odpowiedzi) wystąpiło wśród zadań sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (zadania 2.1.–2.4. i zadania 3.1.–3.4.).

Najłatwiejsze okazało się zadanie 3.4. – 85% poprawnych odpowiedzi. Wyrażenia występujące w nagraniu, np. *Je pense qu’elles peuvent aussi l’apaiser. Le simple fait de les regarder, de les contempler [...] tout cela crée a une véritable incidence sur notre tranquillité.* nie pozostawiały wątpliwości co do wyboru prawidłowej odpowiedzi **A.** *Selon Alice, les fleurs rendent les gens plus calmes.*

W zadaniu 2. należało wysłuchać wypowiedzi czterech osób na temat książki o diecie. Największym wyzwaniem było dopasowanie właściwego zdania do wypowiedzi 2.4. Było to najtrudniejsze zadanie w tej części arkusza.

Zadanie 2.

- A.** La malbouffe est toujours un choix personnel.
- B.** Il arrive qu’on mange n’importe quoi pour occuper le temps.
- C.** Les produits suggérés dans le livre ne sont pas accessibles à tous.
- D.** Je me suis intéressé(e) à ce livre pour aider un membre de ma famille.
- E.** Maintenant, je vois ce que je dois encore éliminer de mon régime alimentaire.

2.4.
B

Transkrypcja:

2.4.

La malbouffe est le mal du siècle. Pour moi, ce guide permet de reprendre en main son alimentation et de retrouver le plaisir de la nourriture équilibrée et d’une vie saine. Grâce à des tests, des exercices, des recettes, des bilans et des méditations quotidiennes, vous pouvez adapter votre alimentation à vos besoins réels et faire enfin rimer « manger » avec « santé », dans la joie et la bonne humeur ! Et en plus, vous trouverez des conseils pratiques : par exemple, grignoter est souvent un moyen de tuer l’ennui. Donc, si vous ne savez pas quoi faire, n’hésitez pas à sortir vous promener. Le simple fait de marcher tranquillement vous changera les idées et réduira votre appétit.

Prawidłową odpowiedź **B.** wskazało 49% zdających. Aby poprawnie rozwiązać to zadanie, należało zwrócić uwagę na stwierdzenie osoby mówiącej, że podjada się często z nudów, kojarząc wyrażenie *occuper le temps* z usłyszanym w nagraniu wyrażeniem *tuer l’ennui*.

Bardzo atrakcyjny był dystraktor A. Wybrało go ponad 30% absolwentów, którzy mogli zasugerować się rzeczownikiem *la malbouffe*, rozpoczynającym zarówno wypowiedź 2.4. jak i zdanie A. Jednakże w wypowiedzi nie ma mowy o dokonywaniu wyboru. Część osób wybrała odpowiedź E. W wypowiedzi pojawia się negatywna ocena podjadania z nudów oraz propozycja zastąpienia go spacerem, więc można było uznać, że chodzi o wyeliminowanie tego typu zachowania. Nie możemy jednak uznać że podjadanie jest częścią diety żywieniowej.

Zadania z obszaru rozumienia tekstów pisanych sprawiły maturzystom najmniej kłopotów. Średni wynik to 75%. Analiza wyników w tym obszarze pokazuje, że zdający nieco lepiej poradzili sobie

z zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (średni wynik – 68%) niż z zadaniami sprawdzającymi ogólne rozumienie tekstu (średni wynik – 64%).

Spośród zadań sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji najłatwiejszym okazało się zadanie 4.2. (93% poprawnych odpowiedzi). Połączenie wyrażenia *on replante les arbres* z zadania z odpowiednim fragmentem tekstu C., w którym autor informuje o inicjatywach europejskich mających na celu ochronę oraz odtwarzanie lasów nie stanowiło większego problemu dla abiturientów.

Dość trudne okazały się zadania 6.1.–6.3. (średni wynik – 53%) do tekstu, którego autorem jest Marcel Pagnol, piewca Prowansji, magicznej krainy jego dzieciństwa. Gra w *pétanque* jest nieodłącznym elementem życia codziennego mieszkańców. W wybranym fragmencie Prowansalczyki dyskutują o zbliżających się właśnie rozgrywkach, składzie ekip i ich przygotowaniu oraz szansach na wygraną. Pewną trudność sprawiło zdającym zadanie 6.1. (52% poprawnych odpowiedzi), w którym, inaczej niż zwykle w przypadku wielokrotnego wyboru należało zaznaczyć odpowiedź nieprawdziwą. Tutaj była to opcja B. *Joseph était bien préparé aux compétitions*. Kluczowym dla udzielenia poprawnej odpowiedzi był fragment *Malheureusement, a dit mon père, nous ne nous sommes pas du tout entraînés*. Tak więc zdanie B. oddawało myśl dokładnie przeciwną do tej wyrażonej w tekście. Dodatkowym utrudnieniem była duża liczba występujących w tekście postaci, a co za tym idzie przypisanie wypowiedzi do odpowiedniej osoby.

Zadanie 6.3. okazało się najtrudniejszym w tej części arkusza.

6.3. À la finale,

- A. l'oncle Jules a eu un accident.
- B. la chance a souri à l'équipe des Bellons.
- C. l'auteur était satisfait du jeu de son équipe.
- D. Pessuguet se moquait de l'équipe des Bellons.

Fragment tekstu:

[...] La finale opposait l'invincible équipe de Pessuguet, qui avait triomphé facilement de ses adversaires, et notre chère équipe des Bellons. Par malheur, la chance n'était pas de notre côté. Pessuguet ne pouvait contenir de petits éclats de rire sarcastiques quand la boule de Mond revenait en arrière après avoir touché le sol. Joseph était pâle et l'oncle Jules rouge comme un poivron. L'équipe de Pessuguet a vite marqué huit points. Je tremblais de rage, à cause de la chance insolente de ces étrangers et de l'incroyable infortune des nôtres. L'oncle Jules, après avoir longuement examiné le terrain, a lancé sa boule si haut qu'elle a frappé la branche d'un platane qui a failli lui tomber sur la tête ; heureusement elle était forte.

Prawidłową odpowiedź D. wybrało 39% zdających. Maturzyści mieli zdecydować, który z podanych faktów miał miejsce w finałowych rozgrywkach. Kluczowym dla rozwiązania tego zadania był fragment: *Pessuguet ne pouvait contenir de petits éclats de rire sarcastiques* odnoszący się do lekceważącego zachowania rywala, który należało połączyć z czasownikiem *se moquait* użytym w zadaniu. Dla ponad 40% maturzystów bardzo atrakcyjna okazała się odpowiedź A. Ci, którzy ją wybrali zasugerowali się najprawdopodobniej opisem niefortunnego rzutu wujka Jules, kiedy to kula uderzyła o gałąź drzewa. Opcję tę wyklucza jednak wyrażenie: *a failli lui tomber sur la tête*, które jasno wskazuje, że do wypadku nie doszło. Nieliczni, którzy zaznaczyli odpowiedź B. być może nie zauważyli zdania: *Par malheur, la chance n'était pas de notre côté.*, które nie pozwala na wybór tej odpowiedzi. Opcja C. również jest niepoprawna, gdyż, niestety, ekipa narratora miała pecha w finale: *Je tremblais de rage, à cause de (...) l'incroyable infortune des nôtres*.

Zadanie 6.5., w którym należało określić główną myśl, wspólną dla obu tekstów, rozwiązało prawidłowo 64% absolwentów, wybierając odpowiedź A. *Pétanque* jest niewątpliwie grą wzbudzającą emocje. W pierwszym tekście Marcel Pagnol opisuje ekscytację graczy: *Joseph était pâle et l'oncle Jules rouge comme un poivron* oraz to co on sam czuł, oglądając rozgrywki: *je tremblais de rage*.

Autor drugiego tekstu również pisze o emocjach graczy i obserwatorów: *C'est ça la pétanque : liberté, simplicité, convivialité. On plaisante, on rigole. On fait aussi parfois la gueule en cas de défaite.*

Kłopotu nie sprawiło zadanie 5. sprawdzające umiejętność rozpoznawania związków pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu. Średni wynik uzyskany za to zadanie wyniósł 93% punktów.

Spośród wszystkich zadań w arkuszu na poziomie rozszerzonym, największą trudność sprawiły zadania sprawdzające znajomość środków językowych. Zadania otwarte (zadanie 8. i 9.) okazały się zdecydowanie trudniejsze niż zadanie zamknięte (zadanie 7.). Średni wynik to 62% w zadaniu 7., 46% w zadaniu 8. i 43% w zadaniu 9.

W zadaniu 7. zdający zazwyczaj lepiej radzą sobie z zadaniami sprawdzającymi znajomość słownictwa, niż z tymi, w których należy się wykazać znajomością struktur gramatycznych. Jednak w tym roku najwięcej problemów sprawiło zadanie 7.1., sprawdzające właśnie leksykę. Przyjrzyjmy się temu zadaniu.

7.1.

- A. déplacer
- B. décoller
- C. avancer
- D. atterrir

Fragment tekstu:

Si vous avez le malheur de faire tomber votre tartine de la table, peu de chance que votre sol reste propre. La tartine semble **7.1.** _____ toujours du mauvais côté. C'est la loi de Murphy.

Prawidłową odpowiedź **D.** wskazało tylko 42% maturzystów. W zadaniu tym należało wybrać odpowiednie słowo uzupełniające lukę. Biorąc pod uwagę, że przed luką jest mowa o upadku kanapki na podłogę stroną posmarowaną masłem, jedynym czasownikiem, który wyraża „lądowanie” kanapki na ziemi jest *atterrir* (odpowiedź **D.**). Wszystkie inne czasowniki związane są z przemieszczaniem się (odpowiedzi A. i C.) lub z odrywaniem się od ziemi (odpowiedź B.).

Zadanie 8. polegało na uzupełnieniu luk w tekście wyrazem z ramki. Wybrany wyraz należało przekształcić, tak aby powstał spójny i logiczny tekst. Zadanie 8.4. okazało się najtrudniejsze w całym arkuszu.

(...) *une reconstitution du 8.4. _____ avec l'arrivée de l'Empereur sur la plage, fanfare et défilé de grenadiers en costumes d'époque.*

Prawidłowo rozwiązało je tylko 27% absolwentów. Poprawną odpowiedzią w tym zadaniu jest: rzeczownik *débarquement*, utworzony od czasownika *débarquer*. Trudny okazał się nie tylko wybór odpowiedniego słowa z ramki, ale również utworzenie rzeczownika z końcówką *-ment*.

W zadaniu 8.1. udzielono zaledwie 33% poprawnych odpowiedzi. Tworzenie przysłowka nie przysparzało zwykle kłopotów zdającym. Być może w zdaniu *en suivant des routes _____ praticables à cause de la neige* trudność sprawił wybór jednego z dwóch przymiotników o podobnym znaczeniu (*difficile* i *impossible*). Jednak przysłówek utworzony od *impossible* nie pasuje do tekstu, gdyż tekst uzupełniony takim wyrazem byłby nielogiczny. Drogi były trudno dostępne, ale nie niemożliwe do przebycia, inaczej Napoleon nie dotarłby w 6 dni do Grenoble!

Również w tym roku najtrudniejsze okazało się zadanie 9., polegające na uzupełnieniu zdań z luką, zachowując sens zdania wyjściowego (średni wynik – 43%). Najczęstszymi błędami popełnianymi przez zdających było użycie niewłaściwej formy *subjonctif* czasownika *mettre*, brak uzgodnienia imiesłowu *affichée* w stronie biernej z rzeczownikiem rodzaju żeńskiego *la liste* lub niewłaściwa kolejność dwóch zaimków osobowych przed bezokolicznikiem.

Ostatnią częścią arkusza była wypowiedź pisemna. Maturzyści mieli do wyboru napisanie rozprawki o użyciu dronów do obserwacji otoczenia lub napisanie artykułu dotyczącego udziału w wymianie ze szkołą we Francji. Najwyższy średni wynik zdający osiągnęli w kryterium spójności i logiki wypowiedzi – 85% punktów. Dość wysokie były także wyniki w kryterium zgodności z poleceniem (średni wynik – 75%). Zdarzały się jednak prace, w których pominięty był jakiś istotny element tematu, np. w rozprawce użycie dronów do obserwacji. Niektórzy zdający pisali o wadach i zaletach dronów, takich jak ich wysoka cena, czy mały rozmiar.

Niższy wynik zdający uzyskali w kryterium zakresu środków językowych (średni wynik – 65%). Pokazuje on, że absolwenci stosowali głównie słownictwo i struktury o wysokim stopniu pospolitości. Ograniczona znajomość leksyki i zaawansowanych struktur gramatycznych sprawiały, że mieli kłopoty z precyzyjnym wyrażeniem myśli. Najmniej punktów egzaminatorzy przyznali w kryterium poprawności językowej (średni wynik – 58%). Maturzyści popełniali liczne błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne, które niejednokrotnie w znacznym stopniu zaburzały komunikatywność wypowiedzi.

Zagadnienie „pod lupą” – zakres środków językowych w wypowiedzi pisemnej na poziomie rozszerzonym.

Tegoroczni maturzyści mieli do wyboru dwa tematy w zadaniu 10. Mogli napisać rozprawkę o wykorzystaniu dronów do obserwacji otoczenia lub artykuł o wymianie międzyszkolnej, w której zdający wziął udział.

Przyjrzyjmy się jednej z prac na pierwszy temat.

Aujourd'hui les nouvelles technologies se développent très rapidement. Les scientifiques créent les outils vraiment modernes qui peuvent aider les gens dans la vie. ~~Il existe un type de robot qui s'appelle le drone et les drones~~ - l'une des technologies les plus récentes et le meilleur exemple comment on peut augmenter notre capacité de l'observation, mais aussi provoquer des situations dangereuses.

Preièrement, ils aident les réalisateurs des films et des photographes à tourner les scènes qui englobent un grand terrain et présenter les paysages incroyables. C'est aussi une occasion magnifique pour voir les moments des batailles lancés de la perspective d'un vol d'oiseau. En plus les drones peuvent être utilisés par les

pompieriers pour examiner les bâtiments et voir de haut si une personne n'est pas restée dedans.

Il faut souligner que cet appareil équipé d'une caméra est capable de surveiller les terrains menacés d'une catastrophe comme l'incendie.

Un autre avantage qui me vient à l'esprit, ce que les drones ^{permettent} peuvent de retenir des instants joyeux d'une famille: photos de vacances ou vidéos du mariage.

Quant aux inconvénients, ces machines volantes peuvent causer des problèmes parce qu'elles dépassent les frontières dans l'espace aérienne. A cause de cela, il faut faire attention pour qu'elle ne fasse pas partie dans une collision avec l'avion. On ne devrait pas les utiliser sur le terrain privé et ~~éviter le dérangement~~ ou déranger les personnes âgées qui peuvent avoir une peur bleue des appareils qui ont un drôle d'air. Si on prend un drone dans la forêt, on doit réfléchir si ~~ça~~ c'est vraiment nécessaire parce qu'il fait du bruit en effrayant les animaux.

En conclusion, il y a beaucoup de côtés positifs et de négatifs des drones. Grâce à leur taille ils sont faciles à piloter par chaque personne mais on doit toujours le faire d'une façon intelligente.

Co zdecydowało, że zdający otrzymał maksimum punktów w zakresie środków językowych? Egzaminator ocenia wypowiedź, opierając się na poniższej tabeli:

3 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • szeroki zakres środków językowych • w pracy występują dość liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • zadowalający zakres środków językowych • w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością i różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	<ul style="list-style-type: none"> • bardzo ograniczony zakres środków językowych • w pracy użyte są wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości
<p><i>Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, wówczas liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).</i></p>	

Jak widać bierze on pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi. Aby przyznać maksymalną liczbę punktów w tym kryterium egzaminator musi uznać, że zdający wykazał się znajomością szerokiego zakresu środków językowych, na który składa się słownictwo swoiste dla tematu, precyzja użytych środków językowych, unikanie powtórzeń i słów pospolitych, używanie synonimów, wyrażeń idiomatycznych, zróżnicowanych struktur gramatycznych oraz konektorów logicznych, które wiążą zdania w logiczną całość.

Przeanalizujemy powyższą pracę pod kątem środków językowych, jakimi posłużył się zdający, aby zrealizować polecenie.

Precyzja użytych środków językowych

- Słownictwo swoiste dla tematu

Młodzi ludzie interesują się nowymi technologiami. Starają się poszerzyć swoją wiedzę na ten temat, korzystając z różnych źródeł informacji. W związku z tym nie mieli kłopotów ze słownictwem związanym z „latającym aparatem”, czyli dronem. Dron to słowo transparentne, identycznie brzmi w kilku językach, więc większość zdających nie miała problemów z użyciem słowa kluczowego. W powyższej pracy maturzysta nie tylko poprawnie stosuje „le drone”, ale stara się swoją wypowiedź wzbogacić, zastępując słowo dron opisem tego urządzenia, np. *cette machine volante, cet appareil volant équipé d'une caméra*, z którego wynika, o jakie urządzenie chodzi i jakie są jego funkcje. Opis, wyjaśnienie – to również możliwość dla tych zdających, którzy słowa dron nie znają i obawiają się, że słowo francuskie, które utworzyli na bazie słowa polskiego nie jest poprawne (nie istnieje) i nie zostanie uznane przez egzaminatora.

Rozwijając temat należało wykazać się znajomością słownictwa dotyczącego obserwacji otoczenia. Czasowniki podstawowe to *observer, regarder, voir*. Powinien je znać każdy maturzysta przystępujący do egzaminu na poziomie podstawowym. Na poziomie rozszerzonym oczekuje się od zdającego bardziej zaawansowanego słownictwa. W cytowanej pracy maturzysta używa podstawowych czasowników, ale dodaje do nich inne elementy, które sprawiają, że nabierają one pełniejszego znaczenia: *regarder de haut, voir de la perspective d'un vol d'oiseau*. W wielu pracach zdających można było spotkać podobne określenia: *observer de loin, de distance, d'une autre perspective, sous un autre angle, observer d'une hauteur d'environ...* W treści zamieszczonej pracy występują również przykłady zaawansowanego słownictwa, np. użycie precyzyjnego czasownika

surveiller w kontekście zalet dronów. Niektórzy zdający, pisząc o korzyściach z wykorzystania dronów odnosili się do poszukiwania zaginionych osób w górach, stosując czasowniki *repérer* lub *retrouver une personne perdue*.

Autor zamieszczonej w niniejszym komentarzu pracy stara się precyzyjnie wyrażać swoje myśli. Stawiając tezę na początku swej wypowiedzi zamiast tradycyjnego *il y a de bons et de mauvais côtés* pisze: *on peut augmenter les capacités de l'observation*, odnosząc się do plusów oraz *provoquer des situations dangereuses*, sygnalizując wady wykorzystania dronów do obserwacji.

W wieloaspektowej argumentacji zdający podaje przykłady pozytywnego wykorzystania dronów do obserwacji otoczenia, używając precyzyjnych sformułowań, *tourner les scènes, englober un grand terrain, surveiller les terrains menacés, présenter des paysages inoubliables*. Zauważyć można, że zdający przyswoił i używa we właściwym kontekście charakterystycznych dla języka francuskiego wyrażen, np. *un autre avantage qui me vient à l'esprit, menacés d'une catastrophe, faire d'une façon intelligente*. Świadczy to o pewnej swobodzie, z jaką zdający pisze w języku obcym.

Przechodząc do wad, zamiast najprostszego *il y a aussi des cotés négatifs*, zdający używa zaawansowanego zwrotu *quant aux inconvénients*. Następnie wymienia ujemne strony użycia dronów, dobierając precyzyjne określenia: *causer des problèmes, dépasser les frontières, déranger les personnes âgées, faire du bruit en effrayant les animaux*.

- Unikanie powtórzeń, użycie wyrażen synonimicznych

Przekreślenia w tekście dowodzą dbałości zdającego o zróżnicowanie słownictwa. Zdającemu nieobce są wyrażenia synonimiczne, którymi stara się zastąpić wyrazy, których w tekście już używał. Egzaminator, oceniając tę pracę, na pewno dostrzegł wysiłek zdającego, aby jego wypowiedź nie zawierała powtórzeń. W drugim paragrafie zdający używa słowa *moments* w kontekście obserwacji bitew, w czwartym słowa bliskoznacznego *instants*, aby nawiązać do utrwalenia radosnych chwil rodzinnych w czasie wakacji. Przedstawiając możliwości wykorzystania dronów zdający nie nadużywa popularnego czasownika *pouvoir*, ale konsekwentnie zmienia czasownik/wyrażenie wprowadzając zdanie, np. *le drone aide, permet, est capable de*.

- Unikanie słów pospolitych

W wypowiedzi zdający unika banalnych przymiotników, słów powszechnie stosowanych czy też popularnych anglicyzmów. Dbą o urozmaicenie słownictwa, dobierając właściwe słowo z danego zakresu tematycznego.

- Stosowanie wyrażen idiomatycznych

Stosowanie idiomów jest ważną częścią wypowiedzi pisemnej, podnosi jej atrakcyjność oraz dowodzi płynności w posługiwaniu się językiem obcym, jak na przykład użyte przez maturzystę zwroty: *un drôle d'air* i *avoir une peur bleue*. Stosowanie idiomów, jak na przykład użyte przez maturzystę zwroty: *un drôle d'air* i *avoir une peur bleue*, nadaje wypowiedzi naturalność. Wyrażenia te, użyte w odpowiednim kontekście, świadczą o tym, że umiejętności językowe zdającego zbliżają się do kompetencji komunikacyjnej rodzimych użytkowników języka.

Zróżnicowane struktury gramatyczne

Autor powyższej pracy sprawnie posługuje się językiem francuskim. Konstruuje swoją wypowiedź, stosując różnorodne, zaawansowane struktury gramatyczne, np. używa specyficznego dla języka francuskiego trybu subjonctif: *il faut faire attention pour qu'il ne fasse pas partie...* oraz trybu conditionnel: *on ne devrait pas*. Prawidłowo umiejscawia przymiotniki i przysłówki w zdaniu. Poprawnie tworzy też zdania w mowie zależnej: *Les drones peuvent voir (...) si une personne n'est pas restée... / on doit réfléchir si c'est vraiment nécessaire*. Zna i poprawnie używa konstrukcji bezokolicznikowych.

W celu uniknięcia powtórzeń zdający stosuje zaimki osobowe dopełnienia bliższego: *on ne devrait pas les utiliser / on doit toujours le faire* (pronom neutre) oraz zaimki dzierżawcze: *leur taille*.

W ocenie zakresu środków językowych egzaminator bierze pod uwagę tylko te środki, które są poprawne pod względem ortograficznym i gramatycznym. Polscy uczniowie mają często kłopoty ze składnią czasowników: *aider*, *déranger* lub *attendre*, których w języku francuskim, inaczej niż w polskim, używa się bez przyimka w połączeniu z rzeczownikiem, w funkcji dopełnienia bliższego. W zamieszczonej wypowiedzi zdający poprawnie stosuje dwa pierwsze czasowniki w połączeniu z rzeczownikiem oraz w konstrukcji z bezokolicznikiem. Zdający pamięta także, że czasownik *rester* odmienia się w czasach złożonych z posiłkowym *être*, pomimo że czasownik ten nie wyraża ruchu, przemieszczania się, a wręcz statyczność.

Uwagę zwraca użycie dużej liczby łączników logicznych (wskaźników zespolenia), które sprawiają, że wypowiedź jest spójna i naturalna. Wyrażenia te są zróżnicowane i użyte adekwatnie do sytuacji. *Mais aussi* poprzedza opozycję w drugiej części zdania. Łączniki: *premièrement*, *en plus*, *quant à*, *en conclusion* porządkują wypowiedź. *Il faut souligner que* oraz *Un autre avantage qui*, przytaczają kolejne argumenty. Za pomocą spójnika *comme* zdający wprowadza przykład zjawiska, o którym pisze: *une catastrophe comme incendie*. Tworzy stopień najwyższy przymiotnika w sposób opisowy *technologies les plus récentes*, a także używając formy nieregularnej: *le meilleur exemple*.

Grâce à i *à cause de* są wyrażeniami przyimkowymi wyrażającymi przyczynę. Podczas gdy pierwsze odnosi się do przyczyny, która przynosi skutek pozytywny, drugie związane jest ze skutkiem negatywnym. Prawidłowe użycie tych zwrotów sprawia kłopot wielu osobom (również w języku polskim), tymczasem zdający wykazał się doskonałym zrozumieniem tej subtelności gramatycznej.

Aby opisać dwie jednoczesne czynności wykonywane przez drony, zdający używa zdania podrzędnie złożonego z konstrukcją *gérondif*, która jest odpowiednikiem polskiego imiesłowu przysłówkowego współczesnego: *il fait du bruit en effrayant les animaux*. Konstrukcja zastępuje proste połączenie zdań pojedynczych spójnikiem *et*, wskazując jednoznacznie na zaawansowanie językowe zdającego.

Styl wypowiedzi

Kryterium dodatkowym w ocenie zakresu środków językowych jest styl wypowiedzi. Zdający zachował jednolity styl w całej wypowiedzi, unikając wyrazów z mowy potocznej czy kolokwializmów. Nie próbuje również na siłę uatrakcyjnić swej wypowiedzi wyszukаныmi zwrotami, które nie pasują do całości pracy.

Precyzja to przede wszystkim właściwe dobranie słownictwa i struktur gramatycznych do osiągnięcia określonego celu komunikacyjnego, a w tym przypadku nie ma wątpliwości, że ten cel został osiągnięty. Zdający niewątpliwie stworzył wypowiedź bogatą z punktu widzenia języka, charakteryzującą się różnorodnością frazeologiczną i użyciem zwrotów charakterystycznych dla języka francuskiego oraz słownictwa adekwatnego do zakresu tematycznego tegorocznej rozprawki. Dlatego też egzaminator ocenił jego wypowiedź na maksimum punktów w zakresie środków językowych.

Uczniowie często nie przykładają wagi do wzbogacania słownictwa i stosowania precyzyjnych określeń, zadowalając się używaniem słów i konstrukcji językowych o wysokim stopniu pospolitości, przedkładając komunikatywność i przekazywanie informacji nad bogactwo języka. Zadaniem nauczyciela jest przypomnieć im, że sposób, w jaki przekazują treść, ma nie mniejsze znaczenie niż sama treść.

W zakresie poprawności stylistycznej, ważne jest by uczniowie zauważali różnicę między wymogami języka mówionego i języka pisanego.

Tworząc wypowiedzi, zdający powinien dążyć do precyzyjnego wysławiania się, świadomie dobierać synonimy i antonimy dla wyrażenia zamierzonych treści.

Wskazane byłoby, aby przygotowując uczniów do egzaminu maturalnego nauczyciel zadbał o to, by dysponowali oni środkami językowymi, które umożliwią im pełną i bogatą realizację polecenia w zadaniu rozszerzonej wypowiedzi.

W zakresie poszerzania słownictwa, znaczącą rolę odgrywają ćwiczenia rozwijające umiejętności:

- znajdowania synonimów
- podawania definicji słów

- stosowania słów bardziej precyzyjnych zamiast pospolitych (zwłaszcza czasowników) oraz wyrażeń idiomatycznych
- tworzenia zbiorów słów dotyczących jednego tematu, np. nowych technologii, ekologii, zakupów itp.
- budowania tekstów z użyciem łączników logicznych.

W zakresie stosowania urozmaiconych struktur gramatycznych, należałoby ćwiczyć z uczniami:

- zastępowanie zdań współrzędnie złożonych, zdaniem podrzędnie złożonymi, w których występują takie konstrukcje jak: *gérondif*, *participe présent*, zdanie względne, zdanie warunkowe itp.
- użycie zdań z czasami, które nie występują w języku polskim, np. *subjonctif*.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu z języka francuskiego pozwala na sformułowanie następujących rad dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach:

- ❖ Ponieważ bardzo często odpowiedzi udzielane są w oparciu o pojedyncze słowa powtarzające się w tekstach oraz w zadaniu, istotne jest zwracanie uwagi uczniów na kontekst, w jakim poszczególne słowa się pojawiają oraz powiązanie ich z opcjami odpowiedzi w zadaniu. Wykonanie zadania z podręcznika nie powinno polegać jedynie na sprawdzeniu rozwiązań poprzez odczytywanie poprawnych odpowiedzi. Dobrą praktyką jest wymaganie od uczniów, aby potrafili uzasadnić zarówno wybór opcji właściwej, jak i powody odrzucenia opcji niepoprawnej. Dzięki temu, na egzaminie będą wybierać odpowiedzi bardziej świadomie.
- ❖ Zadania sprawdzające ogólne rozumienie tekstu ze słuchu sprawiają maturzystom więcej kłopotu, niż te, w których należy wyszukać szczegółową informację zawartą w tekście. Wskazane byłyby więc ćwiczenia polegające na określaniu głównej myśli oraz intencji osoby mówiącej, a także kontekstu jej wypowiedzi. Uczniowie powinni umieć określić, kim jest ta osoba, do kogo się zwraca, gdzie się znajduje, kiedy się wypowiada oraz określić kontekst sytuacyjny rozmowy, np. rozpoznać, że ma ona miejsce w trakcie egzaminu.
- ❖ Nieznajomość odpowiednich struktur leksykalno-gramatycznych lub ograniczony zasób słownictwa mogą wpływać nie tylko na wynik osiągnięty w zadaniach sprawdzających umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych, które jak co roku wypadły najslabiej, ale bardzo często powoduje zaburzenie komunikacji, a tym samym uzyskanie mniejszej liczby punktów za przekazanie informacji w wypowiedzi pisemnej. Ponadto, bardzo często powoduje to błędne rozwiązanie zadań w części sprawdzającej rozumienie słuchanych oraz pisanych tekstów, ponieważ brak znajomości struktur leksykalno-gramatycznych lub słownictwa znacznie utrudnia a nawet uniemożliwia zrozumienie fragmentów tekstu kluczowych dla rozwiązania zadania.
- ❖ W przypadku wypowiedzi pisemnych warto zwrócić uwagę zdających na to, aby działali w sposób planowy. Niejednokrotnie maturzyści pomijają w swoich wypowiedziach elementy kluczowe dla pełnej realizacji tematu lub realizują je bardzo pobieżnie, co wynika w dużej mierze z pośpiechu i braku umiejętności skupienia uwagi. Dobrze byłoby zatem uświadamiać im, że napisanie pracy egzaminacyjnej musi być poprzedzone analizą tematu, przemyśleniem struktury wypowiedzi, wyselekcjonowaniem odpowiednich argumentów i oczywiście zastanowieniem się nad użyciem takich środków językowych, które okażą się najbardziej efektywne.
- ❖ W wypowiedzi pisemnej niezwykle istotną kwestią jest precyzyjny dobór słownictwa i struktur gramatycznych. Od uczniów oczekuje się, że wykażą się znajomością leksyki swoistej dla tematu, będą używać typowych dla danego języka wyrażeń. Istotne jest więc, aby nauczyciele wprowadzając zwroty charakterystyczne dla danego tematu, zwracali też uwagę na odmienność sposobu ich funkcjonowania w języku polskim oraz języku obcym.
- ❖ W celu poprawienia wyników zdających w zadaniu 10., wskazane byłoby przygotowanie do pisania wypowiedzi poprzez dodatkowe ćwiczenia syntaktyczne polegające na kształtowaniu umiejętności konstruowania zdania tak, aby najtrafniej wyrażało ono pożądaną myśl.